

Podsumowanie XVIII Młodzieżowego Rajdu Szlakami Tajnego Nauczania im. Zofii Oleksi

2 czerwca 2025

W dniach 29 i 30 maja 2025 roku w Gminie Laskowa miała miejsce XVIII edycja Młodzieżowego Rajdu Szlakami Tajnego Nauczania im. Zofii Oleksi, zorganizowanego przez Zespół Szkolno-Przedszkolny w Ujanowicach. Łącznie 110 uczestników, w tym 8 drużyn ze szkół podstawowych z terenu Gminy Laskowa oraz 1 drużyna z Łososiny Górnej wraz z opiekunami przebyło wybrane trasy, odwiedzając miejsca tajnego nauczania z czasów II wojny światowej.

Grupy rajdowe po przemierzeniu wyznaczonych tras przybywały do ZSP w Ujanowicach, gdzie mogły się zakwaterować i posilić. Później wszyscy uczestnicy rajdu oraz zaproszeni goście wzięli udział w Mszy świętej sprawowanej w kościele parafialnym pod wezwaniem św. Michała Archanioła w Ujanowicach, za dusze zmarłych profesorów i uczniów tajnych kompletów. Kazanie wygłosił ksiądz prałat Józef Treła, pasjonat lokalnej historii. W tym roku dodatkowo przypadła 125. rocznica urodzin księdza Bernardyna Dziedziaka – proboszcza tutejszej parafii, niezłomnego kapłana Diecezji tarnowskiej, jednego z najbliższych współpracowników Zofii Oleksi i współtwórcy tajnego nauczania w czasie okupacji hitlerowskiej. To on trzykrotnie uratował Ujanowice przed pacyfikacją Niemiec, skrupulatnie opisywał wojenną rzeczywistość w kronikach parafialnych, organizował tajne komplety oraz był ich nauczycielem. Był wsparciem dla mieszkańców i wszystkich,

którzy w trudnych czasach potrzebowali otuchy. Następnie uczestnicy udali się do szkoły, gdzie przed kamiennym obeliskiem oddali hołd niezłomnym nauczycielom oraz uczniom tajnego nauczania z czasów ostatniej wojny światowej. Podniesiono na maszt flagę państwową, odśpiewano hymn narodowy oraz złożono kwiaty i zapalili znicze. Na hali gimnastycznej dyrektor Magdalena Filipek powitała zaproszonych gości, wśród nich: Wójta Gminy Laskowa Piotra Stacha, Przewodniczącą Rady Gminy Laskowa Bożenę Chełmecką, Księdza Proboszcza Wiesława Dziegiela, Radnego Powiatu Limanowskiego. Kazimierza Bukowca, Radnych Gminy Lasowa – Bożenę Szpiech oraz Grzegorza Grzegorzka, Sołtysa wsi Ujanowice – Kingę Rosiek, przedstawicieli jednostek samorządowych, lokalnych instytucji i organizacji. Obecni podczas wydarzenia byli emerytowani nauczyciele oraz przedstawiciele rodzin nauczycieli tajnego nauczania: panie Anna Dąbał i Krystyna Maśka, były wikariusz parafii, ks. Rafał Bocheński, jak również przedstawiciele Rady Rodziców, absolwenci szkoły podstawowej w Ujanowicach.

Młodzież podczas swojej wędrówki poznawała realia w czasach wojennych, kiedy za edukację przypłacić można było życiem lub wywózką do obozów koncentracyjnych albo na roboty do Niemiec. Zarówno nauczyciele i uczniowie wierzyli w zwycięstwo i w imię nadziei narażali się, mając na uwadze lepszą przyszłość. Tegorocznemu przedsięwzięciu przyświecało hasło: „W cieniu zakazu kwitła oświata – iskra, co wolność w sercach rozpałała”.

Bardzo wymowną akademię patriotyczną przygotowały pani Sylwia

Puch i Katarzyna Stach z młodzieżą szkolną. Uroczysta wieczornica poświęcona była osobie nieustraszonego proboszcza Ujanowic, ks. dziekana Bernardyna Dziedziaka, który lokalnej społeczności, w czasie II wojny światowej odegrał szczególną rolę duchowego przywódcy parafii. W czasie akademii wspominano także patronkę rajdu – Zofię Oleksy, która wspólnie z księdzem starała się walczyć z okupantem nie mając w ręku broni, lecz gorliwość, odwagę, bezinteresowność oraz mocny system wartości. Młodzież rajdowa mogła przekonać się, że wzajemna troska i determinacja nauczycieli i uczniów tajnych kompletów oraz mieszkańców w czasie wojny ukształtowały ludzi niezłomnych, dla których dobro ogółu było ponad dobrem prywatnym, których odwaga nie była pustym pojęciem wyjętym ze słownika.

30 maja 2025 roku, w drugim dniu rajdu młodzież odwiedziła groby nauczycieli tajnych kompletów na parafialnym cmentarzu i oddała cześć ich pamięci. Była też okazja do zwiedzenia wystawy poświęconą postaci ks. dziekana Bernardyna Dziedziaka w Domu Parafialnym w Ujanowicach.

Na zakończenie tegorocznej edycji rajdu odbyło się podsumowanie uroczystości i wyników konkursów: wiedzy o tajnym nauczaniu, pierwszej pomocy, piosenki turystycznej.

Wyniki konkursowej rywalizacji przedstawiają się następująco

I miejsce – Sechłanska Armia i Leśne Dziady z Ujanowic

II miejsce- Melonki z Kamionki i Bieszczadzkie Dzikie Z Krosnej

III miejsce- Marsy z Jaworznej i Piechurzy z Łososiny Górnej.

Gratulujemy i dziękujemy organizatorom i uczestnikom za przekazywanie wiedzy naszych przodków, doświadczenia, wartości takich jak lojalność, zaufanie, patriotyzm, szacunek, rzetelna praca. Rajd od wielu lat integruje lokalną młodzież, stając się szczególnym świadectwem pamięci o trudnej, lecz chwalebnej historii. Dzięki tej pamięci o przeszłości młodzież odkrywa swoje korzenie, buduje poczucie przynależności, umacnia więzi

rodzinne, społeczne.

Honorowy Patronat nad w/w wydarzeniem objęli: pan Mieczysław Uryga- Starosta Limanowski, pan Piotr Stach- Wójt Gminy Laskowa, Małopolski Okręg ZNP w Krakowie oraz Muzeum Ziemi Sądeckiej.

źr./for.:UG Limanowa